

Mgr Karolina Stala

Temat pracy doktorskiej: „Czy przestępców seksualnych należy uczyć rozpoznawania emocji? Rozpoznawanie emocji a nasilenie przemocy seksualnej

Promotor: prof. dr hab. Włodzimierz Oniszczenko

Streszczenie

Celem badania było sprawdzenie rozpoznawania emocji przez przestępców seksualnych płci męskiej ($n = 101$; wiek: $M = 39,44$; $SD = 11,30$) w porównaniu ze sprawcami skazanymi za przestępstwa z użyciem przemocy ($n = 25$; $M = 33,17$; $SD = 7,66$) i bez użycia przemocy ($n = 23$; $M = 36,38$; $SD = 8,87$). W badaniu wzięli udział sprawcy z zaburzeniami preferencji seksualnych skazani za molestowanie dzieci (1), sprawcy bez takich zaburzeń skazani za molestowanie dzieci (2) oraz sprawcy z zaburzeniami preferencji seksualnych skazani za gwałty na osobach dorosłych (3) i sprawcy bez takich zaburzeń skazani za gwałty na dorosłych (4). Uczestnicy wykonywali opracowany na potrzeby badania komputerowy test rozpoznawania mimicznych ekspresji emocji, Test Rozumienia Emocji, Kwestionariusz Kompetencji Społecznych oraz Skalę Agresji Bussa i Perry'ego. Nasilenie przemocy podczas przestępstwa mierzono za pomocą skal stworzonych przez Marię Beisert na podstawie danych pobranych z akt penitencjarnych uczestników. Analiza ujawniła u przestępców seksualnych obniżone (na poziomie tendencji) rozpoznawanie wstrętu oraz wydłużony czas reakcji przy podejmowaniu decyzji o czymś stanie emocjonalnym. Ponadto rozpoznawanie emocji stanowiło predyktory rozumienia emocji, kompetencji społecznych, poziomu agresji oraz przemocy seksualnej, fizycznej i emocjonalnej. Lepsze rozpoznawanie większości emocji podstawowych oznaczało lepsze rozumienie emocji, wyższe kompetencje społeczne, niższy poziom agresji, ale też z większe nasilenie przemocy podczas przestępstwa, co stanowi istotny argument w dyskusji nad wprowadzaniem nauki rozpoznawania emocji do oddziaływań terapeutyczno-resocjalizacyjnych dla przestępców seksualnych.

Słowa kluczowe

Przestępstwa seksualne, rozpoznawanie emocji, przemoc seksualna, pedofile, gwałciciele, mimiczne ekspresje emocji